

Narracja historyczna w Web 2.0 jako element funkcjonowania tożsamości narodowych w Europie Środkowo-Wschodniej

Media społecznościowe stały się nieodzownym elementem życia każdego z nas. Publikujemy posty na Facebooku, oglądamy filmy na YouTube i śledzimy polityczne starcia na Twitterze. Jest to również widoczne na polu nauki – naukowcy, w tym historycy, coraz szerzej korzystają z możliwości jakie daje Sieć, która staje się coraz popularniejszym źródłem wiedzy o przeszłości.

W projekcie zamierzamy pokazać w jaki sposób mówi się o historii w sieciach społecznościowych. Analizie poddamy te opowieści o historii, które są tworzone odgórnie (przez twórców kanałów, fanpage'ów) oraz oddolnie (przez zwykłych użytkowników). Chcemy odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób opowieści o przeszłości kształtują tożsamości narodowe na przykładach krajów Europy środkowo-wschodniej: Polski, Rosji oraz Ukrainy. Kraje te łączy nie tylko zagmatwana i nieraz trudna historia. Także współcześnie te trzy narody są uwikłane w spory geopolityczne. Konflikt w Donbasie i na Krymie ma swoje istotne tło historyczne, które jest przywoływane jako argument przez każdą ze stron. Z kolei współczesne relacje polsko-rosyjskie naznaczone są ocenami takich wątków historycznych jak: Katyń, wojna polsko-bolszewicka, pakt Ribbentrop-Mołotow czy czasy komunizmu. Głośno w ostatnich latach jest również o wydarzeniach, które miały miejsce na Wołyniu w 1943 roku oraz kontrowersjach wokół narracji dotyczących „Żołnierzy Wyklętych” oraz UPA. Jest to istotny problem, który nie doczekał się jeszcze opracowania ze strony historyków. Media społecznościowe coraz częściej stają się polem starć narracji o przeszłości. Są one nie tylko obiektem starań polityki historycznej ale także zwykłych użytkowników, demonstrujących w ten sposób swój patriotyzm i tożsamość narodową. Internet jest również miejscem rozpowszechniania szkodliwych teorii pseudonaukowych jak Wielka Lechia czy zideologizowanych narracji prowadzących do podsycania konfliktów narodowościowych.

Badanie będzie innowacyjne nie tylko ze względu na nowy materiał badawczy, jakim są media społecznościowe (dotychczas pozostające poza zainteresowaniem historyków), ale także ze względu na zastosowanie nowych metod analizy źródeł historycznych. Stosowane w naukach ścisłych metody Data Science, czyli komputerowej analizy danych, okazują się być przydatne także w naukach humanistycznych, rzucając nowe światło na perspektywy badawcze. Poniżej przedstawiono przykładową analizę statystyczną, zastosowaną do zbadania zainteresowania tematyką historyczną na polskim YouTube z podziałem na kategorie (zewnątrz pierścienia przedstawia sumaryczną liczbę wyświetleń, natomiast wewnętrzny - liczbę filmów z danej kategorii). Opracowanie autorów.

